

Discriminatiebeeld Gelderland-Midden 2016

Toelichting bij het landelijk multi-agency rapport "Discriminatiecijfers in 2016" (18 mei 2017)

I. Inleiding en overzicht rapportages en toelichtingen over het jaar 2016

Op 18 mei 2017 is het landelijke 'multi-agency' rapport "Discriminatiecijfers in 2016" gepubliceerd. Dit rapport bevat een overzicht van de registraties van discriminatie-incidenten bij verschillende organisaties over het jaar 2016. Hierbij zijn de registraties van discriminatie van de lokale antidiscriminatievoorzieningen (ADV's), politie, het College voor de Rechten van de Mens en het Meldpunt Internet Discriminatie (MiND) opgenomen.

Naast het rapport "Discriminatiecijfers in 2016" zijn er over het jaar 2016 nog andere rapportages gepubliceerd. Deze overige rapportages bieden vaak een beperkter overzicht, omdat zij veelal uitsluitend bestaan uit de registraties van één bepaalde organisatie. Onderstaand een overzicht van de verschillende rapportages ten aanzien van het discriminatiebeeld en registraties in 2016.

Wanneer	Organisatie	Naam rapport/document	Inhoud
15 februari 2017	MDP	Zaakoverzichtlijst (per gemeente)	Casuïstisch overzicht van meldingen per gemeente in het werkgebied van het MDP.
21 maart 2017	LvtD	Factsheet Meldingen Discriminatie ADV's Nederland 2016 ('Factsheet')	Overzicht van het aantal meldingen bij ADV's in het jaar 2016.
21 maart 2017	MDP	Toelichting bij Factsheet Meldingen Discriminatie ADV's Nederland 2016 ('Toelichting Factsheet')	Cijfermatige toelichting (per gemeente) bij de Factsheet
18 mei 2017	Politie/Art.1	Discriminatiecijfers in 2016	Multi-agency rapport met landelijk overzicht van registraties discriminatie per politie-eenheid.
18 mei 2017	ADV's/Politie	Eenheidsrapportage	Rapport op (politie)eenheidsniveau met cijfers van politie en ADV's.
18 mei 2017	MDP	Toelichting bij landelijk multi-agency rapport "Discriminatiecijfers in 2016"	Cijfermatige toelichting (per gemeente) bij het rapport 'Discriminatiecijfers in 2016'.

Op 9 januari 2017 heeft het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een brief gestuurd naar alle gemeenten in verband met de rapportage van discriminatieklachten over het jaar 2016. In deze brief geeft de minister aan dat er in het 'overgangsjaar' 2016 uitsluitend een multi-agency rapport zal verschijnen waar de ADV's cijfers voor aan dienden te leveren. Hiermee wordt voldaan aan de rapportageverplichting die voortvloeit uit artikel 3 van de Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen (Wga).

In een deel van de politie-eenheden in Nederland verschijnt aanvullend nog een "Eenheidsrapport discriminatiecijfers". In de politie-eenheid Oost-Nederland zal een dergelijk rapport echter niet verschijnen. Daarom stuurt het MDP u deze toelichting bij het landelijke multi-agency rapport, zodat uw gemeente een volledig (lokaal) discriminatiebeeld heeft van alle registraties over het jaar 2016.

II. Totaal aantal meldingen, klachten en registraties van discriminatie in 2016

Klachten en meldingen geven informatie over situaties die mensen als discriminerend ervaren. Ze bieden echter geen inzicht in hoe vaak dergelijke situaties in de samenleving voorkomen. Uit onderzoek blijkt dat slechts één op de acht discriminatie-ervaringen ergens wordt gemeld.¹ De gemelde discriminatie-ervaringen vormen dus het spreekwoordelijke topje van de ijsberg, waaronder een veelvoud aan niet-gemelde ervaringen ligt verscholen. Klachtgegevens zijn in zekere zin een weergave van meldgedrag: stijgingen of dalingen in het aantal klachten zijn niet noodzakelijk een indicatie van het meer of minder voorkomen van discriminatie-ervaringen, maar kunnen mogelijk (ook) verklaard worden door veranderingen in het meldgedrag. Zo kan een campagne die mensen aanspoort om discriminatie te melden bijvoorbeeld leiden tot een (tijdelijke) stijging van het aantal meldingen (op een bepaald terrein of op een bepaalde grond). Bij klachtgegevens speelt ook mee dat discriminatie-ervaringen subjectief van aard zijn: waar de ene persoon een situatie als discriminerend ervaart, kan een ander een vergelijkbare situatie anders interpreteren. De subjectieve ervaring kan ook afwijken van de objectieve of juridische werkelijkheid; iemand kan discriminatie ervaren en melden, terwijl dat objectief gezien onterecht is. Andersom kan discriminatie plaatsvinden, terwijl het door betrokkenen niet als zodanig wordt ervaren. Dergelijke situaties worden nergens gemeld en blijven daardoor buiten beeld.

	Arnhem	Barneveld	Doesburg	Duiven	Ede	Lingewaard	Nijkerk	Overbetuwe	Renkum	Rheden	Rijnwaarden	Rozendaal	Scherpenzeel	Wageningen	Westervoort	Zevenaar	Totaal meldingen ²	Totaal registraties MDP	Totaal politie-eenheid Oost-NL
MDP totaal (zaakoverzichtlijst)	108	10	0	6	34	9	6	13	12	16	1	0	2	8	5	12	242	225	nvt
ADV cijfers GM (Factsheet 2016)	62	7	0	1	16	6	6	5	12	12	1	0	1	2	4	9	nvt	144	789³
Politie	68	12	2	3	41	8	1	6	8	10	2	0	2	8	7	10	nvt	188	800
Politie (publieke taak) ⁴	36	3	0	1	7	0	0	1	2	2	0	0	0	2	3	1	nvt	58	181
College voor de Rechten van de Mens ⁵	nb	nb	nb	nb	nb	nb	nb	nb	nb	nb	nb	nb	nb	nb	nb	nb	nvt	9	54

Tabel 1 | Overzicht totaal aantal meldingen bij verschillende instanties in het jaar 2016.

¹ Zie bijvoorbeeld Andriessen, I., Fernee, H. en Wittebrood, K. (2014), *Ervaren discriminatie in Nederland*, Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP).

² Meldingen worden geregistreerd op 'plaats voorval' en op 'woonplaats melder'. Dit ten behoeve van een overzicht op gemeenteniveau waarin zichtbaar wordt wát er voorvalt en waar eigen inwoners over melden (dit kan over een incident buiten de eigen gemeente gaan). Hierdoor ontstaan dubbelstellingen in het totaaloverzicht. Er zijn 17 meldingen in het jaar 2016 waarbij de melding meetelt in de ene gemeente op basis van 'plaats voorval' én in een andere gemeente in Gelderland-Midden op basis van 'woonplaats melder'. Door deze dubbelstellingen komt het totaal aantal meldingen in regio Gelderland-Midden op 225 en het totaal aantal registraties op 242.

³ Het totaal aantal ADV-registraties in de politie-eenheid Oost is vastgesteld naar aanleiding van een inventarisatie onder de ADV's op basis van de Factsheet. Dit totaal kan afwijken van het totaal aantal dat in het multi-agency rapport staat vermeld omdat daar mogelijk een andere query is gebruikt bij het uitlezen van het registratiesysteem.

⁴ Binnen de registraties van de politie wordt een onderscheid gemaakt tussen reguliere registraties en 'registraties publieke taak'. Bij deze tweede categorie betreft het in de meeste gevallen discriminatoire bejegening/belediging gericht tegen ambtenaren in functie (voornamelijk politieagenten). Binnen de rapportages en registraties is het standpunt ingenomen dat dit een specifiek probleem betreft en dat de registratie hiervan bovendien regionaal sterk verschilt. Vanwege de vertekening die dit geeft in de cijfers, is ervoor gekozen om discriminatie-incidenten tegen werknemers met een publieke taak los te koppelen van reguliere registraties.

⁵ In de cijfers van het College voor de Rechten van de Mens is uitsluitend per ADV het totaal aantal meldingen te zien. Het aantal meldingen per gemeente is helaas niet te achterhalen en derhalve bij het MDP niet bekend ('nb').

Uit de 225 meldingen die het MDP in 2016 ontving, waarvan 144 registraties meetellen voor het landelijk beeld, blijkt dat bij ervaren discriminatie door burgers er veel vraag is naar hulp en advies. In sommige gevallen is het voor een burger voldoende dat hij of zij diens verhaal heeft kunnen delen met een professional. In andere gevallen zet het MDP uiteenlopende acties in zoals bemiddeling, interventies of worden juridische procedures opgestart. Een burger kan ook worden doorverwezen naar een andere organisatie in het maatschappelijk veld of de politie. Het MDP zet zich in voor een 'warme overdracht' en een nauwe samenwerking met netwerkpartners.

III. ADV Cijfers

In deze paragraaf worden de 144 registraties in Gelderland-Midden (die zijn opgenomen in het landelijke multi-agency rapport) nader toegelicht. Het overzicht voor de politie-eenheid Oost kan worden gevonden in het multi-agency rapport. Tabel 2, biedt een overzicht van het aantal meldingen bij het MDP in 2016 naar discriminatiegrond. Er kan bij één melding sprake zijn van meerdere discriminatiegronden. De totalen in onderstaande tabel kunnen daarom afwijken van het totaal van 144 registraties. De gedragingen waarover gemeld wordt bij het MDP zijn zeer verschillend. Er wordt onder meer melding gemaakt van: vooroordelen, discriminatie, micro-agressie, uitsluiten en pesten.

	Arnhem	Barneveld	Doesburg	Duiven	Ede	Lingewaard	Nijkerk	Overbetuwe	Renkum	Rheden	Rijnwaarden	Rozendaal	Scherpenzeel	Wageningen	Westervoort	Zevenaar	ADV Cijfers GM (Factsheet 2016)
Antisemitisme ⁶	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	4
Arbeidscontract	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Arbeidsduur	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Burgerlijke staat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geslacht	3	1	0	0	1	0	1	0	0	1	1	0	0	1	0	0	9
Godsdienst (waarvan islamofobie)	9 (9)	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10 (9)
Handicap / Chronische ziekte	8	1	0	0	4	0	0	2	1	2	0	0	0	0	1	1	20
Leeftijd	5	3	0	1	2	1	4	0	0	2	0	0	0	1	0	1	20
Levensovertuiging	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	2
Nationaliteit	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	4
Politieke gezindheid	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Ras	23	3	0	0	3	3	0	0	5	6	0	0	1	0	3	1	48
Seksuele gerichtheid	4	0	0	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	9
Overige (Niet-wettelijke)	9	1	0	0	4	0	1	2	4	1	0	0	0	0	0	3	25
Onbekend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal⁷	64	9	0	1	18	6	9	5	12	12	1	0	1	2	4	9	153

Tabel 2 | Aantal meldingen MDP naar discriminatiegrond in het jaar 2016.

⁶ Meldingen ten aanzien van antisemitisme worden in het landelijk registratiesysteem onder de grond "ras" geregistreerd. Het aantal meldingen antisemitisme is in deze tabel derhalve van het aantal meldingen op grond van ras afgetrokken.

⁷ Er kunnen meerdere discriminatiegronden van toepassing zijn bij één melding, de totalen in deze tabel kunnen daarom afwijken van de totalen in Tabel 1.

Ontslagen wegens zwangerschap | Samira solliciteerde naar een meerjarig dienstverband in combinatie met een opleiding. Nadat het bedrijf haar had aangenomen gaf Samira in het arbeidsvoorwaardengesprek aan dat ze zwanger is. Het bedrijf heeft daarop het dienstverband ingetrokken. Na bemiddeling van het MDP is tussen partijen overeengekomen dat Samira na haar zwangerschap alsnog in dienst kan treden en aan de opleiding mag beginnen.

Het weigeren van een hulphond | Joost is sinds zijn geboorte blind. Regelmatig werden hij en zijn hulphond Rex geweigerd bij horecagelegenheden: "huisdieren zijn niet welkom". Na de zoveelste weigering besloot Joost om het te melden bij het MDP. Gelukkig kon het MDP Joost mededelen dat vanaf juni 2016, door een aanpassing van de gelijkebehandelingswetgeving, hulphonden niet meer geweigerd mogen worden. De horecagelegenheid is hierover ook geïnformeerd door het MDP.

In onderstaande Tabel 3 zijn verschillende gedragingen/uitingsvormen opgenomen waarvan sprake was bij de discriminatie-incidenten die bij het MDP gemeld zijn in 2016. Hierbij valt op dat vooral de uitingsvormen 'omstreden behandeling' en 'vijandige bejegening' vaak worden geregistreerd. In het geval van omstreden behandeling betreft het veelal discriminatie in de vorm van: uitsluiten, het weigeren van de toegang, het uitsluiten van een dienst of de toepassing of uitwerking van regels. In het geval van vijandige bejegening gaat een melding veelal over discriminatie in de vorm van: belediging, bekladden of pesten.

	Arnhem	Barneveld	Doesburg	Duiven	Ede	Lingewaard	Nijkerk	Overbetuwe	Renkum	Rheden	Rijnwaarden	Rozendaal	Scherpenzeel	Wageningen	Westervoort	Zevenaar	Onbekend	ADV cijfers GM (Factsheet 2016)
Bedreiging	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3
Geweld ⁸	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	5
Omstreden behandeling	38	3	0	1	10	2	4	5	9	9	1	0	0	2	4	6	2	96
Vijandige bejegening ⁹	19	0	0	0	5	4	1	0	0	4	0	0	0	0	0	1	3	37
Overig	8	3	0	0	4	0	1	0	3	0	0	0	1	0	0	2	3	25
Onbekend/ n.v.t.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Totaal¹⁰	70	7	0	1	19	6	6	5	12	13	1	0	1	2	4	9	10	166

Tabel 3 | Aantal meldingen MDP naar aard/gedraging in het jaar 2016.

⁸ De gedraging/aard "geweld" staat binnen het landelijke registratiesysteem gelijk aan: Mishandeling, Gewelddadige groepsconfrontatie, Vernieling, Brandstichting en Overige gewelddadige uitingen.

⁹ De gedraging/aard "vijandige bejegening" omvat in het landelijke registratiesysteem tevens de volgende gedraging: "doelbekladding".

¹⁰ Er kunnen meerdere gedragingen/uitingsvormen van toepassing zijn bij één melding, de totalen in deze tabel kunnen daarom afwijken van de totalen in Tabel 1.

In onderstaande Tabel 4 is te zien dat de meeste incidenten waarover gemeld wordt, zich voordoen op de arbeidsmarkt. Het gaat dan bijvoorbeeld over werving en selectie van personeel of incidenten op de werkvloer. Bij incidenten op de arbeidsmarkt bestaat vaak een hoge meldingsbereidheid. Dit kan komen doordat er voor melders een financieel component aanwezig is (behouden van inkomen of aanspraak willen maken op schadevergoeding) of omdat melders juist nog geen relatie tot de werkgever hebben. Tevens spelen landelijke campagnes over het melden van discriminatie op de werkvloer mee. Een hoog aantal meldingen op een bepaald terrein betekent echter niet dat het daarmee ook automatisch de meest ingrijpende incidenten zijn, dergelijke 'high-impact' incidenten kunnen namelijk op alle terreinen voorkomen.

	Arnhem	Barneveld	Doesburg	Duiven	Ede	Lingewaard	Nijkerk	Overbetuwe	Renkum	Rheden	Rijnwaarden	Rozendaal	Scherpenzeel	Wageningen	Westervoort	Zevenaar	Onbekend	ADV cijfers GM (Factsheet 2016)
Arbeidsmarkt	21	0	0	1	2	1	3	1	1	2	0	0	0	1	1	1	1	36
Buurt/wijk	8	0	0	0	1	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	11
Collectieve voorziening	6	2	0	0	1	1	0	3	1	2	1	0	0	0	1	4	0	22
Commerciële dienstverlening	5	0	0	0	2	0	1	0	3	2	0	0	0	0	2	2	0	17
Horeca/ amusement	3	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	5
Huisvesting	1	0	0	0	1	0	0	0	3	1	0	0	0	0	0	0	0	6
Media en reclame	2	0	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	6
Onderwijs	6	1	0	0	4	0	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	14
Openbare ruimte	3	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	5
Politie/ Justitie/OM/ VD ¹¹	2	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	4
Privésfeer	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Publieke/ politieke opinie	1	1	0	0	0	1	1	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	7
Sport en recreatie	2	1	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6
Overig	2	2	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	7
Onbekend/ n.v.t.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal¹²	63	7	0	1	16	6	6	5	14	12	1	0	1	2	4	9	1	148

Tabel 4 | Aantal meldingen MDP naar plaats voorval in het jaar 2016.

Pestende leerlingen op social media | Jens wordt gepest sinds iemand een persoonlijke foto van hem op Instagram postte. Via de Wh@tsUp-meldlijn komt Jens bij het MDP terecht. Het MDP wordt in de klas van Jens uitgenodigd voor een voorlichting. Het blijkt al snel dat de pesters niet doorhadden wat pesten met iemand doet en hoe erg het iemand raakt. Ze zien in dat wat ooit begon als 'een geintje' erg uit de hand liep, maken excuses en verwijderen de foto. De sfeer in de klas is verbeterd en Jens gaat weer met een fijn gevoel naar school.

¹¹ OM (Openbaar Ministerie), VD (Vreemdelingendienst).

¹² Een melding kan zich voordoen op meerdere terreinen, de totalen in deze tabel kunnen daarom afwijken van de totalen in Tabel 1.

IV. Politie cijfers

Onderstaande tabellen zijn samengesteld op basis van data die beschikbaar is gesteld door de nationale politie. Ten opzichte van 2015 is er een andere query¹³ gebruikt voor het uitlezen van het registratiesysteem wat tot een stijging van het aantal registraties heeft geleid. De cijfers van het jaar 2015 kunnen derhalve niet met onderstaande gegevens over het jaar 2016 worden vergeleken. Voor de duiding van de cijfers van de nationale politie verwijzen wij u naar het landelijke multi-agency rapport.

	Arnhem	Barneveld	Doesburg	Duiven	Ede	Lingewaard	Nijkerk	Overbetuwe	Renkum	Rheden	Rijnwaarden	Rozendaal	Scherpenzeel	Wageningen	Westervoort	Zevenaar	Totaal Gelderland-Midden	Totaal politie-eenheid Oost-NL
Antisemitisme ¹⁴	6	2	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11	40
Geslacht	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	6
Godsdienst (waarvan islam)	8 (8)	2 (1)	0	0	5 (5)	3 (3)	1 (1)	1 (1)	0	1 (1)	0	0	1 (1)	0	0	1 (1)	23 (22)	69 (65)
Handicap	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2	11
Levensovertuiging	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ras	29	4	1	2	22	3	0	2	5	6	1	0	1	2	4	6	88	359
Seksuele gerichtheid	20	4	0	1	4	0	0	2	2	2	0	0	0	4	1	3	43	206
Onbekend	5	0	1	0	12	2	0	1	1	1	1	0	0	2	2	1	29	140
Overige	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal¹⁵	70	12	2	3	46	8	1	6	8	10	2	0	2	9	7	11	197	831

Tabel 5 | Overzicht totaal aantal meldingen bij politie in Gelderland-Midden naar discriminatiegrond (2016)

Hakenkruizen en graffiti | Zowel burgers als wijkagenten zien regelmatig hakenkruizen of bijvoorbeeld 'white power'-tekens met graffiti aangebracht in de openbare ruimte. Dergelijke voorvallen worden zowel bij het MDP als bij de politie gemeld en geregistreerd. Het MDP draagt, in samenwerking met de gemeenten in de regio Gelderland-Midden, altijd zorg dat dergelijke discriminatoire uitingen zo snel mogelijk worden verwijderd.

¹³ Een 'Query' is een samenstelling van zoektermen. Om de discriminatiemeldingen uit het landelijk politiesysteem te filteren wordt een lijst samengesteld van zoektermen (de query), op basis hiervan worden alle relevante meldingen uit het systeem gefilterd.

¹⁴ Meldingen ten aanzien van antisemitisme vallen onder de grond "ras", 'antisemitisme' is zogezegd een subcategorie van de grond ras. Het aantal meldingen antisemitisme is in deze tabel is derhalve van het aantal meldingen op grond van ras afgetrokken.

¹⁵ Een melding kan ingediend worden t.o.v. meerdere gronden; totalen hoeven derhalve niet overeen te komen met Tabel 1.

	Arnhem	Barneveld	Doesburg	Duiven	Ede	Lingewaard	Nijkerk	Overbetuwe	Renkum	Rheden	Rijnwaarden	Rozendaal	Scherpenzeel	Wageningen	Westervoort	Zevenaar	Totaal Gelderland-Midden	Totaal politie-eenheid Oost-NL
Bedreiging	4	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	7	29
Belediging	56	10	1	3	24	4	1	5	6	9	1	0	2	7	4	9	142	603
Mishandeling	6	2	0	0	2	1	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	13	50
Opruiing	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	6
Uitsluiting	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	5	22
Vernieling	7	0	1	0	14	4	0	1	2	1	1	0	1	1	2	1	36	165
Overig	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Onbekend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	75	13	2	3	43	10	1	6	10	10	2	0	3	9	7	11	205	876

Tabel 6 | Overzicht totaal aantal meldingen bij politie in Gelderland-Midden naar aard (2016).

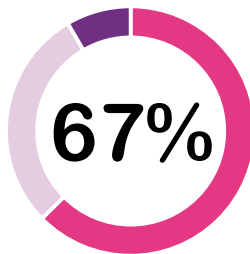
	Arnhem	Barneveld	Doesburg	Duiven	Ede	Lingewaard	Nijkerk	Overbetuwe	Renkum	Rheden	Rijnwaarden	Rozendaal	Scherpenzeel	Wageningen	Westervoort	Zevenaar	Totaal Gelderland-Midden	Totaal politie-eenheid Oost-NL
Commerciële dienstverlening	4	1	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	7	18
Directe woon-omgeving	13	4	0	0	5	3	0	1	3	3	0	0	0	1	1	1	35	140
gebedshuis	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	11
Homo-ontmoetingsplek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Horeca/ festival/uitgaan	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	4	34
Openbaar vervoer	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	9
Openbare weg	38	6	2	2	32	2	0	3	4	6	2	0	2	3	5	7	114	484
Recreatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
School	3	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	6	17
Social media	2	0	0	0	2	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1	1	8	42
Sport-complex	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	7
Werk-gerelateerd	2	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	5	14
Overig	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	7
Onbekend	2	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	4	17
Totaal	68	12	2	3	41	8	1	6	8	10	2	0	2	8	7	10	188	800

Tabel 7 | Overzicht totaal aantal meldingen bij politie in Gelderland-Midden naar terrein (2016)

Geweigerd in de horeca | John is als Zuid-Afrikaanse uitwisselingsstudent woonachtig in Nederland. Op een avond wordt hem de toegang tot een café ontzegt omdat hij er "niet bij zou passen". John ervaart in zijn tijd in Nederland vaker discriminatie en wendt zich tot het MDP. In samenwerking met de politie organiseert het MDP een bemiddelingsgesprek met het café, John, de politie en het MDP. Het café geeft aan geen discriminatoire intenties te hebben gehad. John is uitsluitend geweigerd omdat het café in het verleden problemen heeft gehad met single mannen. Het café maakt excuses voor de gang van zaken en biedt John een plaats op de gastenlijst aan voor een volgende stapavond. Tevens wil het café nauwer samenwerken met het MDP bij de bestrijding van discriminatie in de horeca.

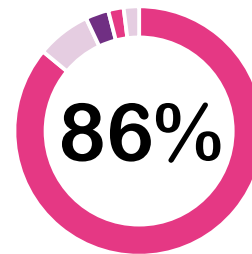
V. Politiecijfers discriminatie-incidenten tegen werknemers met een publieke taak

Binnen het landelijke multi-agency rapport - en in deze toelichting - zijn registraties bij de politie van ambtenaren in functie, de zogenaamde "publieke taak"-registraties, niet opgenomen bij de reguliere politie-registraties. Het betreft hier in de meeste gevallen discriminatoire belediging van politieagenten (90%), in overige gevallen was dit gericht tegen personen met een taak in het openbaar vervoer of een andere niet nader gedefinieerde publieke taak. Binnen de regio Gelderland-Midden waren er in totaal 58 van dergelijke registraties bij de politie over het jaar 2016 (zie het volledige overzicht in Tabel 1).

Grafiek 1 | *Percentage geregistreeerde discriminatie-incidenten in regio Gelderland-Midden tegen werknemer publieke taak naar discriminatiegrond (2016).*

In 67% van de registraties werd er in de regio Gelderland-Midden (ondermeer) beledigd op grond van seksuele gerichtheid, gevolgd door 31% van de gevallen op grond van ras en ten slotte in 9% van de gevallen (ondermeer) op grond van handicap.

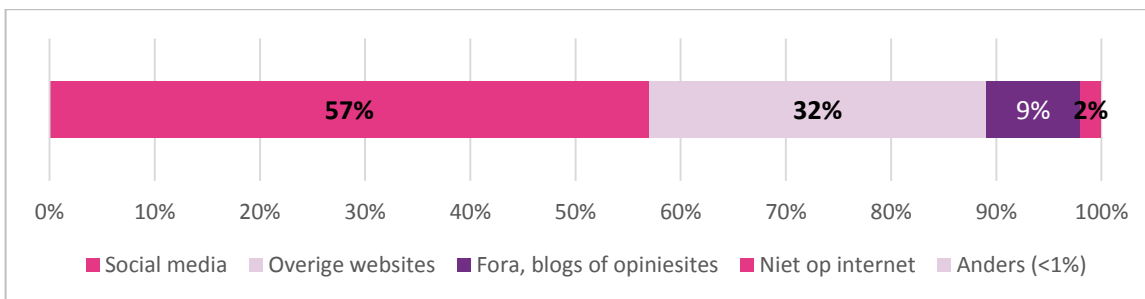
Grafiek 2 | *Percentage geregistreeerde discriminatie-incidenten in regio Gelderland-Midden tegen werknemer publieke taak naar plaats voorval (2016).*

In 86% van de registraties in de regio Gelderland-Midden vond het voorval plaats op de openbare weg, in 7% in het openbaar vervoer, in 3% in een werkgerelateerde omgeving, in 2% op social media en tenslotte nog eens in 2% van de gevallen in de directe woonomgeving.

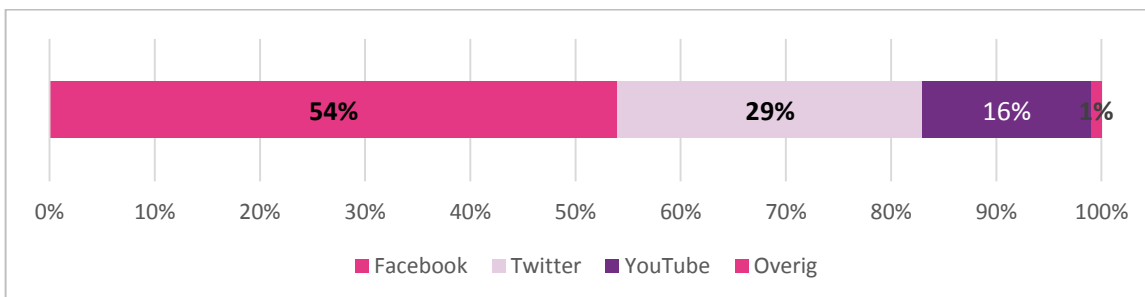
VI. Meldpunt Internet Discriminatie (MiND)

Uit het jaarverslag van het Meldpunt Internet Discriminatie (MiND), verschenen op 4 april 2017, blijkt dat deze organisatie over het jaar 2016 in totaal 918 meldingen ontvangen heeft van ervaren/vermeende discriminatie op internet. Het jaarverslag biedt uitsluitend een overzicht van het landelijk aantal meldingen, er zijn dus geen gedetailleerde gegevens bekend over de regio Gelderland-Midden of de politie-eenheid Oost.

Grafiek 6 | Bron van de uitingen waarvan melding gemaakt bij MiND over het jaar 2016 (landelijk).

Grafiek 7 | Social media medium waarop de uitlating zijn gedaan waarvan melding gemaakt bij MiND over het jaar 2016 (landelijk).

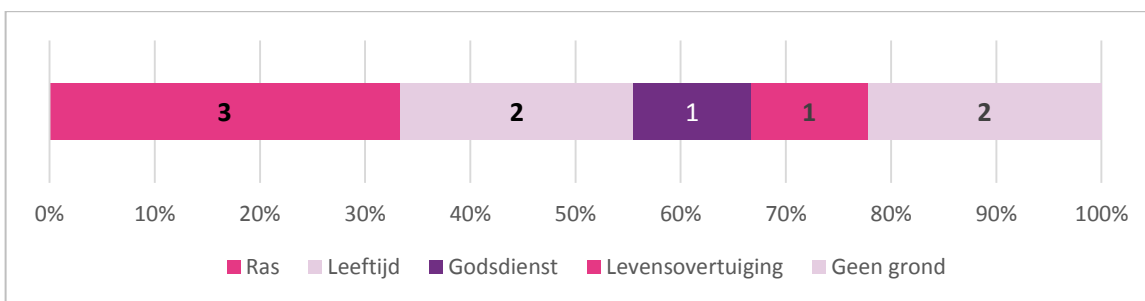
MiND toetst meldingen van discriminatie aan de artikelen 137c t/m 137e van het Wetboek van Strafrecht en bijbehorende jurisprudentie. Over het jaar 2016 heeft MiND bij 97 meldingen de uitlating als strafbaar beoordeeld. In 95 van deze gevallen is gehoor gegeven aan het verwijderverzoek van MiND. In de overige 2 gevallen is aangifte gedaan.

De meeste meldingen die MiND ontving hadden betrekking op de discriminatiegrond 'Herkomst' (33%). Overige gronden waren: 'Godsdienst' (21%), 'Persoonlijke discriminatie' (12%), 'Antisemitisme' (7%), 'Arbeidsmarktdiscriminatie' (6%), 'Seksuele voorkeur' (3%), 'Handicap' (<1%) en 'Anders' (18%).

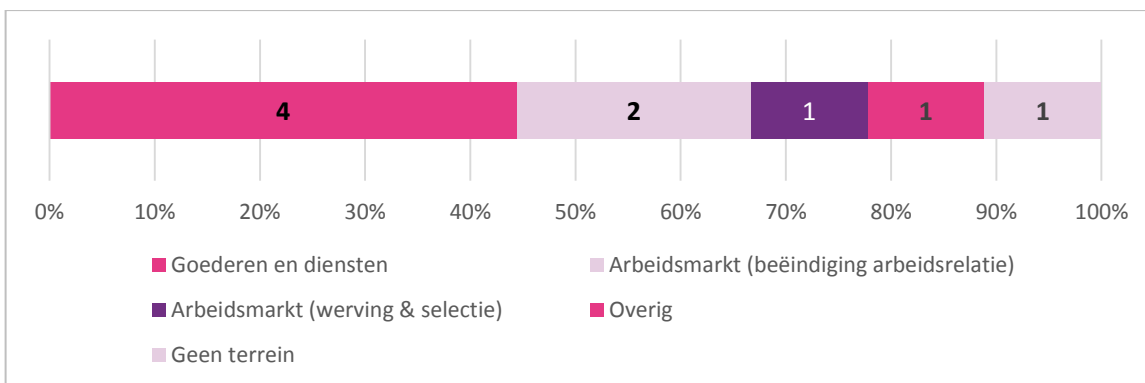
In het geval van 'Herkomst' ging het in de meeste gevallen over vermeende discriminatie op grond van 'donkere huidskleur' (33%). Opvallend is dat 22% van de meldingen op grond van herkomst gerelateerd waren aan vluchtelingen. Verder valt op dat met betrekking tot de discriminatiegrond 'Godsdienst' in 98% de uiting en melding betrokken hadden op de godsdienst Islam.

VII. College voor de Rechten van de Mens

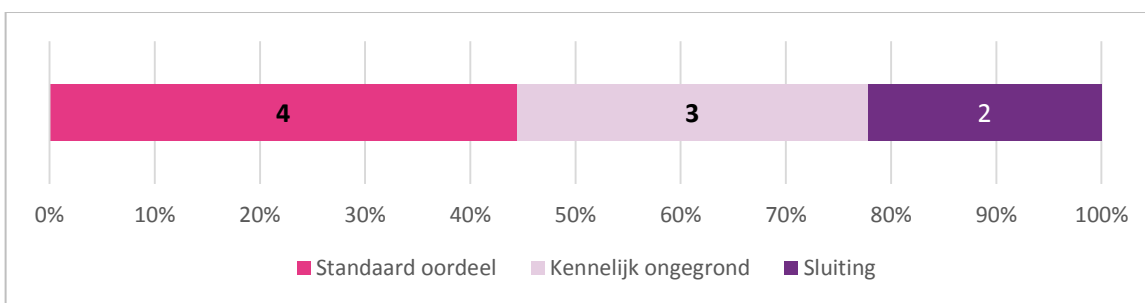
De data die het College voor de Rechten van de Mens ('College') naar de ADV's heeft gestuurd zijn niet uitgesplitst naar gemeente of woonplaats. In het jaar 2016 heeft het College in totaal 9 registraties opgenomen van burgers woonachtig in de regio Gelderland-Midden. Bij enkele van deze zaken heeft het MDP als procesvertegenwoordiger de zaak van melders behartigd bij het College voor de Rechten van de Mens.

Grafiek 3 | Afgehandelde verzoeken om een oordeel bij het College voor de Rechten van de Mens naar grond met een verzoeker uit regio Gelderland-Midden (2016).

Grafiek 4 | Afgehandelde verzoeken om een oordeel bij het College voor de Rechten van de Mens naar terrein met een verzoeker uit regio Gelderland-Midden (2016).

Grafiek 5 | Afgehandelde verzoeken om een oordeel bij het College voor de Rechten van de Mens naar type afdoening met een verzoeker uit regio Gelderland-Midden (2016).

Van de vier 'standaard oordelen' uit bovenstaande Grafiek 5, sprak het College voor de Rechten van de Mens tweemaal een oordeel uit waarin het verboden onderscheid vaststelde en twee maal een oordeel zonder verboden onderscheid. Een voorbeeld van een casus uit de regio Gelderland-Midden waarin het College het oordeel 'verboden onderscheid' uitsprak treft u onderstaand.

Veganisme als levensovertuiging | Jelle solliciteerde op de functie als ouderenbegeleider maar wordt afgewezen omdat hij veganist is; zijn ideeën over voeding zouden te extreem zijn en niet passen bij de ouderen. Na een melding van Jelle legt het MDP de zaak voor aan het College voor de Rechten van de Mens voor een oordeel. Na bestudering van de zaak komt het College tot het oordeel dat veganisme moet worden gezien als een levensovertuiging. Jelle had niet afgewezen mogen worden voor de functie, dit heeft tot discriminatie geleid.